

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru acordarea
stimulentului de risc persoanelor care lucrează
în servicii de îngrijire pentru vârstnici**

Analizând propunerea legislativă pentru acordarea stimulentului de risc persoanelor care lucrează în servicii de îngrijire pentru vârstnici (nr.b214 din 30.04.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2011/6.05.2020, înregistrată la Consiliul Legislativ sub nr.D467/6.05.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect, în fapt, completarea art.8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență, cu un nou alineat, alin.(1¹), intervenția legislativă vizând acordarea stimulentului de risc și pentru personalul angajat al serviciilor sociale de tipul serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru bătrâni, respectiv al centrelor rezidențiale pentru persoane vârstnice.

De asemenea, este preconizată reglementarea unei măsuri prin care, pe perioada stării de urgență, personalul menționat mai sus să fie asimilat personalului medical în privința acordării sporurilor de risc și

a stimulentele prezente și viitoare, acordate de stat în considerarea eforturilor de combatere a pandemiei.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm faptul că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest sens, precizăm că, în considerentele Deciziei nr.331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

4. Precizăm că, recent, a intrat în vigoare Ordonanța de urgență pentru aprobarea acordării unui stimulent de risc pentru personalul centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice, centrelor rezidențiale pentru copii și adulți, cu și fără dizabilități, precum și pentru alte categorii vulnerabile, izolate preventiv la locul de muncă, pe perioada stării de urgență nr.82/2020.

Pentru evitarea **paralelismului legislativ**, aspect interzis de prevederile art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ar fi fost necesară corelarea măsurilor preconizate cu soluțiile legislative din textul *de lege lata*.

5. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă prevederile art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care impun ca în instrumentul de motivare să fie prezentate **cerințele care reclamă intervenția normativă** - cu referire specială la **insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare**, cu **evidențierea elementelor noi** - și să cuprindă secțiuni distincte privind **impactul financiar asupra bugetului general consolidat**, inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri, **impactul asupra sistemului juridic**, subliniind implicațiile asupra legislației în vigoare, precum și **consultările derulate**.

6. Precizăm că, începând cu data de 16.03.2020, prin Decretul Președintelui României nr.195/2020 a fost instituită starea de urgență pe teritoriul României, aceasta fiind prelungită, până la data de 15.05.2020, prin Decretul Președintelui României nr.240/2020.

La momentul avizării prezentei propuneri, pe teritoriul României, starea de urgență nu a mai fost prelungită, fiind instituită starea de alertă prin Hotărârea Guvernului nr.394/2020 privind declararea stării de alertă și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

În acest context, semnalăm că prin soluțiile legislative preconizate la **art.I și II**, se încălcă principiul neretroactivității legii, consacrat de art.15 alin.(2) din Constituția României, întrucât acestea vizează acordarea unor drepturi de natură salarială personalului „angajat al serviciilor sociale de tipul serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru bătrâni, respectiv centre rezidențiale de îngrijire și asistență a persoanelor vârstnice”, pe perioada stării de urgență determinată de pandemia de COVID-19.

7. Prin soluția legislativă propusă pentru **art.8 alin.(1¹)**, care vizează acordarea stimulentului de risc tuturor salariaților furnizorilor publici sau privați de servicii sociale de tipul serviciilor de îngrijire pentru persoane vârstnice, furnizate la domiciliu sau în centrele rezidențiale, fără a distinge cu privire la implicarea directă a acestora în activități care prezintă risc de infectare cu virusul SARS-CoV-2, se aduce atingere și principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consacrat de art.16 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Astfel, salariații unităților angajatoare enumerate la alin.8 alin.(1) lit.a)-f) din actul normativ de bază, care nu desfășoară în mod direct activități care prezintă risc de infectare cu virusul SARS-CoV-2 și nu sunt cuprinși în listele de personal întocmite de conducătorii acestor unități pentru acordarea stimulentei de risc, conform alin.(5) al art.8 din același act normativ, vor fi discriminați în raport cu salariații furnizorilor publici sau privați de servicii sociale de tipul serviciilor de îngrijire pentru persoane vârstnice, furnizate la domiciliu sau în centrele rezidențiale care primesc stimulentele de risc, necondiționat de acest criteriu.

8. În subsidiar, semnalăm și următoarele încălcări ale dispozițiilor Legii nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

a) nerespectarea dispozițiilor **art.6 alin.(1)** din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv *„Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.”*.

Astfel, norma preconizată pentru **art.8 alin.(1¹)** nu poate fi pusă în aplicare, întrucât nu este precizată sursa de finanțare a stimulentei de risc ce se dorește a fi acordat salariaților furnizorilor publici sau privați de servicii sociale de tipul serviciilor de îngrijire pentru persoane vârstnice, furnizate la domiciliu sau în centrele rezidențiale.

Totodată, pentru această nouă categorie de beneficiari ai stimulentei de risc, nu este stabilit nici regimul fiscal ori modalitatea de acordare a acestuia, aspecte care, pentru restul beneficiarilor sunt prevăzute la alin.(4) și (5¹) ale art.8 din actul normativ de bază;

b) nerespectarea **art.36 alin.(1)**, care prevede că *„Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.”*.

Astfel, la **alin.(1¹) al art.8**, exprimarea adecvată în context, ar fi fost *„de tipul serviciilor de îngrijire pentru persoane vârstnice, furnizate la domiciliu sau în centrele rezidențiale de îngrijire și asistență”*.

În aceeași ordine de idei, la **art.II**, ar fi fost necesară evitarea repetițiilor în text, cum ar fi „motivată de eforturile pentru combaterea pandemiei cu COVID-19” și „în considerarea eforturilor de combatere a pandemiei”.

În plus, semnalăm caracterul imprecis al formulării „sporurilor de risc și stimulentele prezente și viitoare, acordate de stat”, în ceea ce privește următoarele aspecte:

- sporurile de risc vizate - ar fi fost necesară indicarea acestora, precum și precizarea actelor normative prin care sunt reglementate,
- sintagma „stimulentele prezente și viitoare, acordate de stat” - ar fi fost necesară enumerarea stimulentele prezente vizate, precum și reanalizarea soluției de acordare a unor stimulente viitoare, incerte.

9. Având în vedere cele de mai sus, prezenta propunere legislativă, nu poate fi promovată în actuala formă, fiind susceptibilă de încălcarea prevederilor art.16 alin.(1) și art.15 alin.(2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș VLIESCU

București

Nr. 536/03.06.2020

H.G. nr. 867/2015

M. Of. nr. 834/9 nov. 2015

Hotărâre pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale

1 modificări prin H.G. nr. 584/2016 M. Of. nr. 640/19 aug. 2016 modifică art. 1, art. 2 alin. (1), anexa, anexele nr. 1-4 la nomenclator

Hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2014, și a Hotărârii Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale

2 modificări prin H.G. nr. 476/2019 M. Of. nr. 581/16 iul. 2019 modifică anexa - Nomenclator - și anexele nr. 1, 2 și 3 la Nomenclator

Hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 118/2014, și a Hotărârii Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale

O.U.G. nr. 43/2020

M. Of. nr. 292/7 apr. 2020

Ordonanță de urgență pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, pe perioada stării de urgență